

Inform'APLEC

NEWSLETTER de l'ASSOCIACIÓ PER A L'ENSENYAMENT DEL CATALÀ de CATALUNYA NORD

21 d'agost 2021 / 2

El Correu de la UNESCO en català

Editat per IFCT, APLEC i OPLC i distribuït als profs de català

La revista de l'UNESCO (l'Organització de les Nacions Unides per a l'educació, la ciència i la cultura – *United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization* en anglès) havia sortit en català del 1978 al 2001. A iniciativa de l'IFCT i amb el suport de l'APLEC i de l'OPLC, i conjuntament amb l'associació UNESCO d'Igualada (i la Generalitat), la Comissió nacional andorrana per a la UNESCO (i el Govern d'Andorra), vam reprendre l'edició en català de la prestigiosa revista. El català així forma part de les 10 llengües en les quals se difon arreu del món (amb anglès, francès, rus, xinès, àrab, espanyol, portuguès, esperanto i coreà). Imprès el primer número el març de 2020, ja n'estem al sisè que sortirà aquest setembre sobre la temàtica de la biodiversitat. Les altres qüestions abordades sempre tenen relació amb l'actualitat i problemàtiques internacionals, i són tractades per grans especialistes d'arreu del món.

També l'edició catalana inclou unes pàgines pròpies d'autors nostres.

DIFUSIÓ ALS PROFESSORS DE CATALÀ I BIBLIOTEQUES

Les temàtiques ja abordades per la revista trimestral són: el mèdia radiofònic, la paraula de les dones, la protecció dels bens culturals, els oceans, la joventut. A més de ser accessibles gratuïtament en format PDF al web de la UNESCO (<https://fr.unesco.org/courier>), la revista és distribuïda als professors de català de Catalunya Nord i també a les biblioteques de la xarxa departamental, gràcies al finançament de l'OPLC). D'aquesta manera es vol posar a disposició d'ensenyants i alumnes dels col·legis i liceus un suport de qualitat, actual i universal en català. Cada trimestre l'APLEC fa arribar el número del *Correu de la UNESCO* a cadascun dels més de 50 professors de secundari (qui no el tingui encara, que se posi en contacte amb el secretariat – info@aplec.cat).

UNESCO, LLENGUA I PRESTIGI

Col·laborant amb la UNESCO, esperem participar, des d'un enfocament català, a l'afany de l'organització internacional per difondre i consolidar els ideals de cultura, ciència i educació (ben necessaris en aquest començament de segle XXI), tot reforçant el prestigi de la llengua catalana, indispensable per la seua dinàmica de normalització.

DONA SUPORT A LA LLENGUA, FES-TE MEMBRE de L'APLEC : demana l'adhesió a aplec@aplec.cat (20 € l'any)

Si vols rebre la newsletter de l'APLEC en format paper, envia'ns la teua adreça postal.

La CRÒNICA DOMINICAL a L'INDÉPENDANT

L'INDÉPENDANT - DIMANCHE 15 AOÛT 2021

EN CATALÀ

53ª Universitat Catalana d'Estiu

Més de mig segle fa que, any rere any, malgrat dictadures, canícules, epidèmies, obres al liceu i altres peripècies de la història, professors, estudiants, ciutadans, de joves a vells, d'arreu de la catalanofonia se retroben – presencialment (o en línia per segon any consecutiu) – a Prada per mutualitzar idees, reflexions, fer concreta i tangible la construcció i la pràctica d'una so-

cietat catalana ordinària. El tema que guia cursos, debats, activitats d'enguany és « Fer dels Països Catalans una nació normal », tal com mostra el cartell de Pascal Comelade. Un desafiament immens i engrescador al qual tothom és convidat a aportar el seu gra de sorra. Una nació normal i millor en medi ambient, en ciència i salut, en cultura i en llengua catalana, en llibertat

política i drets dels ciutadans, en literatura i economia, en comunicació i tecnologia. Fem-ho entre tots. Us hi esperem. Si no ho fem els catalans, ningú ho farà per nosaltres. Totes les informacions i programes a : <https://www.uce.cat>.

► Crònica coordinada per l'APLEC, Associació per a l'ensenyament del català (apleccatalunya@hotmail.com)

Les ACTIVITATS de l'APLEC

ASSOCIACIÓ PER A L'ENSENYAMENT DEL CATALÀ

Oferta laboral
Responsable d'edició i de comunicació
 Cerquem una persona activa i motivada per la promoció de la llengua catalana

<p>Competent en : Disseny i maquetació Informàtica Xarxes socials i portals web Llengua catalana i francesa</p>	<p>Per a les funcions : Publicacions i difusió Webmestre Dinamització interna i externa de l'associació i coordinació de la mateixa</p>
<p>Altres requisits : Coneixement de país (Catalunya Nord i Països Catalans) Disposar de vehicle propi i permís de conduir</p>	<p>Formalitats : Cal fer-nos arribar un correu amb el CV i carta de motivació a : info@aplec.cat Entrevistes a finals d'agost/setembre</p>
<p>S'ofereix : Contracte en CDD a mitja jornada Lloc de treball a la seu de l'APLEC, a la Casa dels Països Catalans.</p>	<p>Per a més informació : Contacteu-nos via correu a : info@aplec.cat</p>

L'INDEPENDANT
DIMANCHE
8 AOÛT 2021

5

LANGUES RÉGIONALES

L'enseignement en catalan toujours en question : que fera Castex ?

L'APLEC, Associació per a l'Ensenyament del Català communique. L'APLEC reste inquiète après les conclusions du Rapport sur les langues régionales (voir l'Indépendant du 1er août 2021) remis au Premier ministre le 21 juillet par les députés missionnés pour proposer des solutions à l'impasse générée par la décision du Conseil constitutionnel de rendre illégaux l'enseignement immersif et les accents des langues régionales. Les députés catalan et breton avouent une marge de manœuvre étroite et incertaine ; ils suggèrent une définition par voie réglementaire de l'enseignement immersif. Au-delà de la sécurisation des enseignements immersifs existants en catalan – de la Bressola et d'Arrels dans le public – l'important reste la généralisation de l'enseignement public bilingue (75 % du bilingue et immersif actuel) seul susceptible de garantir l'accès de tous les parents qui le souhaitent à la transmission du catalan pour leurs enfants (76 % des habitants favorables). Le Premier ministre et l'Éducation nationale doivent impérativement faire respecter les textes existants, diffuser l'information aux familles (programmée par l'OPLC) et étendre l'offre de bilinguisme à tout le département. L'APLEC compte sur une prochaine rencontre avec Jean Castex pour insister sur la mission du service public de normaliser l'enseignement du catalan : coefficients du bac, continuité de l'initiation au collège, formation et recrutement des professeurs bilingues...

2

- Edició i difusió de la newsletter *Inform'APLEC* (12-14/8)
- Entrevista a Ràdio Arrels pel debat de la llei Molac (17/8)
- Participació al debat a l'UCE sobre la llei Molac (17/8)
- Curs d'E. Lafforgue sobre Un Tal a Coneixença de Catalunya Nord (UCE - 17/8)
- Reunió del president de l'APLEC amb el diputat C. Euzet (17/8)
- Difusió dels articles sobre català per mail i xarxes socials (16-23/8)
- Correu per demanda de curs de català a Òpol (18/8)

ADHEREIX-TE A L'APLEC
 -FES UN GEST PER L'ENSENYAMENT DEL CATALÀ-

38 anys promovent la llengua i la cultura a Catalunya Nord

www.aplec.cat

L'ACTUALITAT de la LLENGUA CATALANA a la premsa

L'INDEPENDANT
MARDI
10 AOÛT 2021

9

CANET-EN-ROUSSILLON

L'Aplec a tenu son université d'été

L'Association pour l'enseignement du catalan (Aplec) a pour objet, avec l'appui moral et financier des collectivités locales (communes, Département et Région), de contribuer au développement de l'enseignement de la langue et de la culture catalane.

L'enseignement en catalan dans le département, c'est 243 enseignants, 15 515 élèves, 174 écoles, collèges ou lycées, soit 19 % des scolaires et 46 % des établissements.

Chaque année, l'association se réunit avec tous ses enseignants pour « l'Escola d'estiu de l'Aplec ». Grâce aux bonnes relations entretenues entre l'association et la municipalité canétoise, cette manifestation s'est tenue cette année dans la commune. Après la formation des

► L'aplec a eu des conditions d'accueil optimales.

Photo R. D.

35 enseignants dans les salles du mas Roussillon, une réunion a été organisée aux Voiles rouges avec les maires des villes où l'Aplec enseigne, seulement 12 communes étaient représentées sur 226 invitées, mais le président de l'Association des maires du département Edmond Jorda

était là. Les élus se sont montrés intéressés par l'activité de l'association. À la suite s'est tenue l'assemblée générale, soulignant la collaboration constante avec l'inspection académique, mais aussi une difficulté à répondre à toutes les demandes d'enseignement pour manque d'en-

seignants pour cause de budget insuffisant. L'association a collaboré à la mise en place du Conseil régional de l'Office public de la langue catalane qui œuvre pour le développement d'actions de diffusion de la langue et de la culture catalanes. Il est déploré que le bilinguisme ne concerne que 19 % des scolaires (public et privé) dans les P.-O., alors que ce chiffre est de 50 % au Pays basque. Alà Baylac Ferrer, président, a salué la municipalité canétoise pour son accueil et a proposé que l'association, en collaboration avec l'UPVD et la municipalité, mettent en place des cours d'initiation au catalan en primaire, d'autant que des classes bilingues existent déjà au collège.

Didier Respaud

3

L'INDEPENDANT
LUNDI
16 AOÛT 2021

15

PRADES

53e Universitat catalan d'estiu

Conèixer Catalunya Nord a la 53e Universitat catalana d'estiu per 53e any, se celebra la Universitat catalana d'estiu a Prada i un any més hi proposem el curs de Co-neixement de Catalunya Nord. Al programa : estat de la llengua (aquest dilluns a les 3) i Les Catalanades d'un tal (demà dimarts 17, amb Erica Lafforgue).

Tots els temes a www.uce.cat
UCE2021

_catnord. I per segon any *L'Indépendant* us proposa aquesta crònica especial UCE a la rúbrica de Prada. La inauguració i obertura de l'UCE la fan el ministre de Salut del govern català, Josep Maria Argimon, el president de la Universitat Joan-domènec Ros i el batlle de Prada.

La conferència del migdia tracta de « Joan Triadú : la visió plural del país » per l'es-

criptor i periodista Vicenç Villatoro. El fil conductor i temàtica de l'UCE 2021 és « Fer dels pisos catalans una nació normal ». Tot un repte ! Enguany, l'UCE és encara un xic especial : presencial amb les mesures adequades, i en línia a internet. I com sempre centenars de participants, personalitats, cursos, conferències, debats, concerts...

Alà Baylac Ferrer

Ets professor-a d'escola o de català al secundari, ets pare o mare d'alumne, ets estudiant, o simplement t'interessa, t'apassiona la llengua catalana. Doncs tu també envia'ns la teua reflexió, comentari, proposta, anàlisi sobre el català o el seu ensenyament a info@aplec.cat.

■ En bref

Université catalane d'été à Prades

L'Aplec (Association pour l'enseignement du catalan) invite toutes les personnes intéressées par la question de la loi de protection des langues régionales censurée par le Conseil constitutionnel au débat organisé le 17 août prochain à Prades au Lido (et accessible en ligne) par l'Université catalane d'été, en présence des principaux intéressés : le député Paul Molac et les rapporteurs Christophe Euzet et Yannick Kerlogot, auteurs de propositions au Premier ministre. Des représentants des écoles associatives et de l'Aplec échangeront sur « la situation d'impasse provoquée par l'interprétation restrictive des juges constitutionnels sur l'enseignement immersif et les accents des langues régionales », précisent les organisateurs de ce rendez-vous. L'Aplec compte insister sur « la nécessité d'information aux familles, de généralisation de l'offre d'enseignement bilingue et de normalisation de l'enseignement du catalan à tous les niveaux de la scolarité : primaire, collège, coefficients du bac, formation et recrutement des professeurs bilingues ».

Il sera également question « de l'adéquation du cadre législatif et constitutionnel français aux normes internationales en matière de reconnaissance et de respect des langues de son territoire ».

Renseignements complémentaires sur www.uce.cat.

■ TERRITOIRE

Rapport sur les langues régionales : l'Aplec inquiète

L'Aplec (Association pour l'enseignement du catalan) reste inquiète après les conclusions du rapport sur les langues régionales remis au Premier ministre.

Ce rapport a pour but de proposer des solutions « à l'impasse générée par la décision du Conseil constitutionnel de rendre illégaux l'enseignement immersif et les accents des langues régionales », rappelle l'Aplec.

« Les députés catalan et breton avouent une marge de manœuvre étroite et incertaine, poursuit-elle.

Ils suggèrent une définition par voie réglementaire de l'enseignement par immersion qui serait susceptible d'amadouer les juges constitutionnels et de fléchir l'hostilité des pouvoirs publics envers les langues régionales. »

« Au-delà de la sécurisation des enseignements immersifs existants en catalan – de la Bressola et d'Arrels dans le public – l'important reste la généralisation de l'enseignement public bilingue (75% du bilingue et immersif actuel), seul susceptible de garantir l'accès de tous les parents qui le souhaitent à la transmission du catalan pour

leurs enfants (76% des habitants favorables) », estime l'Aplec.

Pour qui « le Premier ministre et l'Éducation nationale doivent impérativement faire respecter les textes existants, diffuser l'information aux familles (programmée par l'OPLC) et étendre l'offre de bilinguisme à tout le département ».

L'Aplec compte sur une prochaine rencontre avec Jean Castex pour insister sur la mission du service public de normaliser l'enseignement du catalan : coefficients du bac, continuité de l'initiation au collège, formation et recrutement des professeurs bilingues...

La TRIBUNA

ESTAT DE LA LLENGUA CATALANA, CONEIXENÇA, ÚS, ENSENYAMENT

Alà BAYLAC FERRER

53a Universitat Catalana d'Estiu, **punt sobre l'estat del català** dintre del curs de Coneixement de Catalunya Nord: on n'estem, entrebancs i problemes, dinàmiques, progressos i perspectives.

A mesura que estudiem més acuradament, des d'un enfocament sociolingüístic, les situacions de les llengües minoritzades, més apareixen evidències de l'estat de la llengua a Catalunya Nord, i línies prioritàries d'actuació per tal d'inscriure el català en una dinàmica de salvament i de recuperació.

La primera dificultat – gros eufemisme – és el **marc ideològic i jurídic** francès que segueix amb la seua política de segregació lingüística descarada. I també la manca d'autonomia (centralisme, jacobinisme...), l'absència d'un estat protector (menester d'una República catalana sobirana), la transfusió demogràfica (immigració del nord de França)...

Un cop dit això, les **xifres de les enquestes**, mostren que: encara queda una proporció no negligible de població que sap català a Catalunya Nord (el 35% sap parlar, el 61% comprèn), que hi ha una imatge positiva i globalment favorable al català (opinió, intencions, pares d'alumnes), PERÒ, que la situació sociolingüística és prou degradada (minorització intensa i permanent) perquè no se tornin a activar els mecanismes de transmissió « natural » del català a les joves generacions, ni d'ús en la vida quotidiana. Els percentatges d'ús diari i d'intercanvis en català són propers a 0.

L'ús del català dins la societat és un tema complex i lligat tant a les polítiques públiques com a la determinació individual i la consciència de país. La qüestió és lluny de ser resolta a Catalunya Nord ; també a la resta dels Països Catalans, que farien bé de treballar plegats entre les institucions.

Ara bé, hi ha una **qüestió cabdal, prèvia** fins i tot (o al menys simultània) a la de l'ús: és el coneixement i la competència a comprendre i parlar. I la solució ja la coneixem i la tenim a disposició: l'escola. El panorama de l'ensenyament del català a Catalunya Nord és encara massa pobre: un 9% d'ensenyament EN català, un 20% d'iniciació. Les famílies són amplament favorables al bilingüisme; és indispensable que – com al País Basc – se prioritzi la generalització de les classes bilingües al públic, sola garantia de transmissió a les noves generacions. Com no sembla possible de comptar sobre l'Estat per aquesta tasca, és indispensable que els poders públics locals (municipis, departament, regió) amb l'OPLC posin en plaça l'extensió de l'ensenyament bilingüe a tot Catalunya Nord. Hi treballarà en 2022 l'Oficina pública: la signatura d'una Convenció per al desenvolupament de l'ensenyament del català.